

SCHOOLPLAN 2023-2027

Maak een labyrint van jouw leven

Verwar een labyrint niet met een doolhof: in een doolhof verlies je de weg, in een labyrint vind je deze juist. Het labyrint is een oeroud universeel symbool voor de zoektocht naar wijsheid en naar antwoorden op (levens)vragen. Een labyrint heeft altijd een pad dat via wendingen naar het centrum loopt en weer terug. Via de weg naar binnen vind je jouw weg naar buiten. De reis door het labyrint kent drie delen. De heenreis staat symbool voor loslaten. Het centrum staat symbool voor ontvangen. De terugtocht staat symbool voor het integreren van inzichten.

Je loopt het labyrint alleen én samen met anderen.

STICHTING LABYRINT
ZUIDLAARDERWEG 30
9756 TM GLIMMEN
T: ABSENTIE: 06-16773782
T: LINDA VAN DER GRIJSPAARDE - 06 53 48 33 17
W: WWW.LABYRINT-VO.NL
E: INFO@LABYRINT-VO.NL
BRIN NUMMER: 31ZM
KVK NUMMER: 86592688
BESTUUR: LINDA VAN DER GRIJSPAARDE, ARDAN VAN DE GRAAF EN SOFIE VAN RHIJN

1 Inhoudsopgave

2	Inleiding.....	5
3	Missie en visie van het Labyrint.....	6
4	Het onderwijs	9
4.1	Leren met en van elkaar in één groep	9
4.2	Onderwijs op maat	9
4.3	Wie zijn in het Labyrint?	9
4.4	Structuur van de dag	10
4.5	Gedragen besluitvorming	11
4.6	Gepersonaliseerd leren	13
4.7	Leerlingen met speciale behoeften.....	14
5	De individuele ontwikkeling volgen	15
5.1	Leerlingvolgsysteem	15
5.2	Portfolio	15
5.3	Toetsen.....	15
5.4	Driehoeksgesprekken.....	16
5.5	Aansluiting vervolg(opleiding).....	16
5.6	Staatsexamens.....	16
6	Burgerschap	17
6.1	Wat beogen we?.....	17
6.2	Hoe doen we dat?.....	17
6.3	Hoe weten we of we doen wat we beogen?	20

7	Veiligheid op school	21
7.1	Sociale veiligheid.....	21
7.2	Fysieke veiligheid	23
7.3	Emotionele veiligheid.....	23
7.4	Zorg.....	23
7.5	Vertrouwenspersoon	24
8	Personeelsbeleid	25
8.1	Verklaring omtrent gedrag	25
8.2	Coaches.....	25
8.3	Vakdocenten.....	26
8.4	Pedagogisch-didactisch handelen van het onderwijspersoneel	26
9	Kwaliteitszorg	27

2 Inleiding

Voor je ligt het schoolplan van het Labyrint, school voor hartgedragen, inspirerend voortgezet onderwijs. Het schoolplan geeft een beeld van de manier waarop we werken in het Labyrint en waarom we dat doen. Dit schoolplan van het Labyrint is voor de periode van vier jaar vastgesteld.

We starten met een beschrijving van de missie en visie van het Labyrint. Daarna gaan we in op hoe we het onderwijs vanuit deze missie en visie vormgeven en hoe we de voortgang van de leerlingen volgen. Verder gaan we in op de invulling van burgerschap, de borging van de veiligheid op school, het personeelsbeleid en de kwaliteitszorg.

Praktische informatie per schooljaar is opgenomen in de schoolgids. Deze gids is voor de start van ieder schooljaar beschikbaar. Daarnaast is er de meldcode huiselijk geweld en de privacyverklaring. Deze documenten zijn te vinden op onze website.

Juli 2023

Team Labyrint

NB: Overal waar 'ouders' staat, kun je 'ouder(s)/verzorger(s)' lezen.

3 Missie en visie van het Labyrint

Het Labyrint is een kleinschalige B3-school voor voortgezet onderwijs. Het Labyrint biedt maximaal tachtig leerlingen van ongeveer elf tot twintig jaar de ruimte om zichzelf met veel plezier vanuit het hart te ontwikkelen en hun talenten en kracht te ontdekken.

Traditionele middelbare scholen zijn voornamelijk op het verstand gebaseerd. Er zijn vaste richtlijnen over wanneer je wat moet doen en hoe en wanneer het klaar moet zijn. Veel leerlingen voelen daardoor hun eigen weg niet meer en worden daar nog verder van weg geleid. Ons onderwijs is anders; het is **hartgedragen**. Dit betekent dat de leerlingen vanuit hun hart leren. Er is geen tijdsdruk op het bereiken van een bepaald leerdoel en van de leerlingen wordt ook niet geëist dat ze op een bepaald moment allemaal hetzelfde leren. Het Labyrint begeleidt en ondersteunt de individuele schoolreis van de leerlingen en helpt bij het weer gaan voelen van hun zielsreis.

Hoe vullen we het hartgedragen onderwijs in? Het is waarderend, ruimte biedend, uitnodigend, betekenisvol en wordt samen vormgegeven:

Waarderend

'Ik kan mezelf zijn in het Labyrint'

Wij bieden leerlingen een plek waar iedereen erbij hoort, van waarde is en ertoe doet, omdat zij het recht hebben om écht gehoord, gezien en gewaardeerd te worden. We gaan uit van de talenten van de leerlingen in plaats van de focus te leggen op wat ze (nog) niet kunnen. Zo helpen we bij het vergroten van het zelfvertrouwen en bij het accepteren van het minder goed kunnen van bepaalde dingen.

Ruimte biedend

'In het Labyrint ben ik vrij om te ontdekken wat bij mij past'

Wij gaan ervan uit dat iedereen van nature nieuwsgierig is en wil leren, vooral wanneer er de ruimte is om zelf te ontdekken wat interesses en talenten zijn. Leerlingen die verbonden zijn met zichzelf en hun innerlijke motor, gaan vroeg of laat vragen stellen en initiatief nemen om bepaalde vaardigheden te ontwikkelen.

Uitnodigend

'Ik word geïnspireerd in het Labyrint'

Sommige jongeren voelen hun innerlijke drijfveer niet meer. Dan leren zij weinig tot niets, omdat ze geen impuls van binnenuit voelen om hun kennis en vaardigheden te vergroten. Het is de taak van het Labyrint om jongeren hun innerlijke motor (weer) te laten voelen, bijvoorbeeld door ze te inspireren met aanbod vanuit allerlei invalshoeken.

Betekenisvol

'Ik werk in het Labyrint aan inspirerende kennisgerichte, creatieve en praktische uitdagingen'

In het Labyrint ontdekken leerlingen niet alleen de uiterlijke wereld, de wereld van de kennis, maar ook hun maar ook hun innerlijke wereld; het aanvoelen, het eigen denken en gedrag. Ze ontwikkelen interesses, laten talenten groeien en geven van hieruit vorm aan een eigen toekomst. We zien de leerlingen als geheel en erkennen dat alles holistisch met elkaar verbonden is. Leerlingen leren om te denken vanuit deze verbinding en heelheid, in plaats van vanuit fragmentatie en losse onderdelen. Daar passen wij ons aanbod op aan: we werken bijvoorbeeld liever in betekenisvolle projecten dan aan losse vakken.

Samen vormgevend

'We geven het Labyrint met elkaar vorm'

We leven in een tijd vol technologische innovatie, controle, globalisering en informatisering, waar het systeem niet meer dienstig lijkt te zijn aan de mens maar aan zichzelf. In het Labyrint gaan we uit van het verlangen naar echt contact, autonoom zijn, het innerlijk weten, liefde en harmonie. We organiseren het Labyrint vanuit tribale wijsheid, door in verbinding te staan met jezelf en met elkaar. De organisatie wordt samen gedragen en vorm gegeven waarbij iedereen een uniek aandeel heeft en besluiten samen genomen worden. Leerlingen geven niet alleen hun eigen leerpad vorm, maar ook het Labyrint zelf, samen met alle andere betrokkenen. Zij voelen de verantwoordelijkheid die daarbij komt kijken en dat maakt ze zelfverzekerd, empathisch en veerkrachtig.

IN HET LABYRINT IS AANDACHT VOOR:

- ✓ het ontwikkelen van eigen talenten
- ✓ het volgen van het eigen gevoel en de intuïtie
- ✓ het voelen en aansporen van de eigen innerlijke kracht
- ✓ het belang van empathie en verbinding met de ander
- ✓ het veerkrachtig en weerbaar zijn
- ✓ het omgaan met lastige en pijnlijke ervaringen
- ✓ groeien door te falen
- ✓ de verbinding met de natuur
- ✓ zelfstandig en kritisch nadenken
- ✓ creativiteit en kunst
- ✓ samenwerking

4 Het onderwijs

Hier beschrijven we hoe we onze missie en visie hebben vertaald in het onderwijs. We gaan in op het samen leren in één groep met onderwijs op maat, de aanwezigheid in het Labyrint, de structuur van de dag en de invulling van de gedragen besluitvorming. Ook leggen we uit hoe we het gepersonaliseerd leren vormgeven.

4.1 Leren met en van elkaar in één groep

Leerlingen van vmbo-tl tot vwo-niveau zijn in het Labyrint vanaf hun eerste schooljaar tot uitstroom samen met gemengde karakters, leeftijden en niveaus. De meeste leerlingen zijn twaalf tot achttien jaar, maar een elf-, negentien- of twintigjarige kan er ook zijn. De leeftijdsmix is een kracht. Als leerlingen samen iets doen, telt de interesse, niet de leeftijd. Jongere en oudere leerlingen leren van elkaar. De meer intuïtieve leerling helpt de cognitieve leerling, de praktisch ingestelde leerling helpt de creatieve, en vice versa. En zo inspireren ze elkaar en leren ze verschillende kanten van zichzelf en van elkaar kennen.

4.2 Onderwijs op maat

Elke leerling heeft zijn of haar eigen leerweg in het Labyrint. Er is een breed aanbod waar leerlingen individueel zorgvuldig afgestemde keuzes uit maken. Het aanbod maakt het de leerlingen mogelijk om zich te ontwikkelen in de verschillende domeinen en (kerndoelen van) vakgebieden op een niveau dat bij hem/haar past. De begeleiders en vakdocenten stimuleren de leerlingen om vanuit eigen interesses en op holistische wijze zich kennis en vaardigheden eigen te maken. De begeleiders en vakdocenten bepalen in overleg met de coaches welke leermethodes het best aansluiten bij het niveau en de leerstijl van de leerlingen.

4.3 Wie zijn in het Labyrint?

Coaches

In het Labyrint is iedere dag minimaal één coach aanwezig. Een coach kan spiegelen, adviseren, begeleiden en waar nodig een helpende hand bieden. De coach begeleidt (helpt de leerlingen hun leerloopbaan vorm te geven) en inspireert (organiseert het aanbod aan lessen en activiteiten). Iedere leerling heeft een eigen coach om samen het individuele leerpad vorm te geven en te bewaken.

De coaches hebben expertise voor het begeleiden van leerlingen met extra behoeftes, zoals leerlingen die (uitzonderlijk) hoogbegaafd zijn, leerlingen met een eerder opgelopen schooltrauma en leerlingen met autisme. Als de expertise onvoldoende aanwezig is, schakelt de coach extra begeleiding in of zorgt de coach voor scholing op het benodigde

terrein. Een van de coaches vervult de rol van coördinator Sociale Veiligheid (zie ook hoofdstuk 7).

Vakdocenten

Voor de vakgebieden waar leerlingen aan werken, zijn eerste- en/of tweedegraads docenten beschikbaar. Zij komen op afspraak, meestal één dagdeel per week in een bepaalde periode, op verzoek van de leerlingen. Daarnaast zijn zij op afstand beschikbaar. De vakdocenten hebben expertise op het gebied van gepersonaliseerd leren (zie paragraaf 4.6 voor een uitleg).

Overige begeleiders

Naast de vakdocenten en coaches zijn er projectbegeleiders, inspirators en ondernemers uit de omgeving die het Labyrint verrijken, ieder met een eigen passie en aanbod. Deze begeleiders zijn flexibel in het Labyrint aanwezig, afhankelijk van de leervraag van de leerlingen. Ook is het mogelijk dat leerlingen aan de slag gaan op de werkplek van de begeleider, om samen op onderzoek uit te gaan, informatie te delen of samen aan de slag gaan.

Ouders

Ouders vervullen onmisbare taken in het Labyrint, waarbij ze hun professionaliteit, talenten en enthousiasme inzetten, met het doel een voedende leeromgeving voor de leerlingen neer te zetten.

Bestuur

Het bestuur van stichting Labyrint bestaat uit drie personen, een voorzitter, secretaris en penningmeester. De voorzitter van het bestuur is de schoolleider. De drie stichtingsbestuursleden maken deel uit van de bestuurskring, waar meerdere leden zitting hebben.

4.4 Structuur van de dag

Het Labyrint is vier dagen per week open. De leerlingen starten tussen 8.30 en 9.30 en gaan naar huis tussen 15.00 en 16.00. Er is een vaste structuur van de dag, die in de schoolkring periodiek wordt vastgesteld. Iedere dag is er een dagstart en dagafsluiting met de gehele groep leerlingen en andere aanwezigen of in twee of meer groepen.

Buiten de vaste momenten op de dag werken de leerlingen individueel en in groepjes aan projecten en aan verdieping in vakgebieden. Leerlingen maken samen met hun eigen coach voor een periode een periodeplan. Hierin worden de plannen voor de ontwikkeling van de leerling opgenomen. Van de plannen maken de leerlingen weekplanningen, waarbij rekening wordt gehouden met de mogelijke aanwezigheid van vakdocenten en

andere begeleiders. De eigen coach neemt regelmatig de planning door met de leerling. Hij of zij bespreekt hoe het gaat met de leerling, aan welke doelen gewerkt zijn en welke nog aandacht verdienen.

4.5 Gedragen besluitvorming

We geven het onderwijs vorm vanuit gedragen besluitvorming. Wij kiezen voor een bestuursvorm waar de leerlingen en alle andere betrokkenen in het Labyrint gezamenlijk een 'tribe' vormen en die uitgaat van gelijkwaardigheid van individuen. We richten de besluitvorming sociocratisch in. Dit wil zeggen dat een besluit alleen genomen kan worden wanneer alle aanwezigen geen overwegend beargumenteerd bezwaar hebben tegen het nemen van dat besluit (consentbeginsel). Hierbij worden ook minderheden gerespecteerd, juist omdat zij anders tegen een vraagstuk aankijken. Er ontstaat niet een voor of tegen discussie maar iedereen luistert naar elkaar, waardoor er weer nieuwe gezichtspunten kunnen ontstaan. Hierna komt er een beslissing die pas definitief wordt als alle aanwezigen (of schriftelijk ondertekend) 'consent' zijn.

Er zijn verschillende kringen die samen zorgen voor de gedragen besluitvorming. Deze lichten we hieronder toe.

De bestuurskring

De bestuurskring geeft samen met de coaches en andere betrokkenen het onderwijsconcept van het Labyrint vorm, houdt toezicht op de uitvoering van het onderwijsconcept en ondersteunt alle betrokkenen in het Labyrint. De bestuurskringleden zijn ter ondersteuning af en toe aanwezig in het Labyrint of regelmatig als zij een rol hebben in de begeleiding van projecten en/of individuele leerlingen.

De schoolkring

De schoolkring is het hart van de school, hier wordt de missie en visie van het Labyrint vanuit de behoefte van de leerlingen, ouders en coaches verder ingekleurd en vormgegeven. Er is een voorzitter en een notulist aangewezen. De schoolkring vergadert minimaal één keer per maand of zoveel vaker als gewenst. Alle betrokkenen bij het Labyrint worden uitgenodigd; wie een inbreng heeft of er bij wil zijn, schuift aan. Door de aanwezigen wordt er over de ingebrachte inbrengen gedragen besloten (zie de uitleg over inbrengen bespreken op pagina 12). De schoolkring is transparant naar de bestuurskring.

De bemiddelingskring

Het is de verantwoordelijkheid van de bemiddelingskring om schoolkringleden te helpen bij:

- het oplossen van spanning in situaties waar ze zelf niet uitkomen;

- het leren verantwoordelijkheid nemen voor de geldende afspraken;
- het herkennen wat ieders eigen aandeel is bij een conflict;
- het bedenken van oplossingen om gelijksoortige situaties in de toekomst te voorkomen.

De bemiddelingskring heeft een brievenbus. Hier kunnen medeleerlingen en coaches een formulier posten als dit onderwerp behandeld moet worden. Wanneer er post is worden de bemiddelingskring bij elkaar geroepen. De voorzitter, notulist en coach zijn in ieder geval aanwezig. Iedereen die betrokken is bij de ingediende situatie wordt bij de kring gehaald. De bemiddelingskring begint met het duidelijk krijgen van een ingediende situatie door te vragen: Wat is er precies gebeurd, wie waren erbij betrokken? Er wordt naar elkaar geluisterd totdat de kern van de situatie helder is en onderschreven wordt door alle aanwezigen. Hierna wordt er met elkaar besproken wat een ieder kan doen om dit de volgende keer te voorkomen, of dat er nog een vervolgstap nodig is om iets te herstellen. Soms is het proces genoeg en soms komt er nog een actie met een datum waarop de vervolgstap voltooid moet zijn.

Overige kringen

Naast de schoolkring, de bestuurskring en de bemiddelingskring kunnen er ook (tijdelijk) andere kringen worden opgericht. Bijvoorbeeld een inspiratiekring, sportkring en een tuinkring. In veel van deze kringen vervullen leerlingen de rol van voorzitter en notulist. De kringen kunnen naar behoefte ontstaan en opgeheven worden. Alle kringen hebben een eigen doel, mandaat, verantwoordelijkheid en budget.

Inbrengen bespreken

Als iemand wil dat over een bepaald onderwerp een besluit wordt genomen, kan daar een inbreng over ingediend worden bij de kring die op de motie van toepassing is. Inbrengen kunnen over van alles gaan: de inrichting van de school, de afspraken rond het gebruik van mobieltjes, de inzet van methodes en docenten, de betrokkenheid van ouders, enzovoort. Tijdens een kring worden de moties behandeld, waarvoor de indiener van de motie aanwezig moet zijn. De deelnemers aan een kring bespreken ingediende moties. Dit gaat in vijf stappen:

Stap 1: de aankomstronde. In deze ronde wordt de motie verteld en uitgelegd. Er kunnen informatieve vragen aan de indiener gesteld worden om de motie te verduidelijken.

Stap 2: de beeldvormingsronde. In deze ronde krijgt iedereen de gelegenheid om zijn of haar beelden, gedachten en gevoelens bij de motie te uiten. Op deze manier kan iedere deelnemer aan de kring zijn of haar globale beeld vormen bij de motie.

Stap 3: de meningsvormingsronde. In deze ronde is er ruimte om elkaar te bevragen en met elkaar in discussie en onderhandeling te gaan. Deze ronde is er niet om elkaar te overtuigen, maar om elkaar te helpen ieders mening helder en bespreekbaar te krijgen.

Stap 4: de besluitvormingsronde. Hierin wordt de motie, die al dan niet onderweg veranderd is, voorgelegd aan alle deelnemers. Iedereen neemt zijn of haar besluit: consent of niet consent. Als blijkt dat er mensen zijn die niet consent kunnen gaan, beargumenteren zij hun positie en bezwaren. Op grond van het gesprek dat hierdoor ontstaat, kan de motie eventueel zodanig bijgesteld worden dat wel iedereen consent kan gaan. Ook is het mogelijk dat mensen die niet voor de motie zijn toch consent gaan op andere dan inhoudelijke gronden.

Stap 5: de slotronde. In deze ronde brengt de gespreksvoorzitter de uiteindelijk ontstane motie in stemming. Bij consent is de motie aangenomen. Blijven er mensen niet consent, dan kan er besloten worden tot verwerping of verdaging van de motie. In het laatste geval kan er eerst bijvoorbeeld nog nader onderzoek gedaan worden naar aanleiding van de argumenten van degenen die niet consent zijn, en kan de kring later op de motie terugkomen.

4.6 Gepersonaliseerd leren

In het Labyrint hebben de leerlingen zelf het heft in handen heeft bij het leren. Dit noemen we gepersonaliseerd leren of leerlinggestuurd leren. Gepersonaliseerd leren vereist van leerlingen specifieke vaardigheden, die zij meestal nog niet hebben als zij starten in het Labyrint. Daarnaast zijn in het Labyrint relatief veel creatief (hoog)begaafde leerlingen die moeite hebben met het effectief en efficiënt leren.

In het Labyrint is aandacht voor het aanleren van metacognitieve en zelfregulerende vaardigheden. Als zij deze vaardigheden beheersen, kunnen ze nadenken over leren, zijn ze zich bewust van sterke en zwakke punten van het eigen leren en zetten ze handige leerstrategieën in. Ze zijn bijvoorbeeld in staat om te controleren of ze datgene geleerd hebben dat ze wilden, of ze zijn in staat om hun voorkennis te activeren. Zimmerman (2010) geeft een beschrijving van succesvolle zelfregulerende lerenden: 'Deze lerenden zijn proactief in hun inspanningen om te leren, omdat ze zich bewust zijn van hun sterke punten en beperkingen en omdat ze zich laten leiden door persoonlijk vastgestelde doelen en taakgerelateerde strategieën. Deze leerlingen volgen hun gedrag in termen van hun doelen en reflecteren zelf over hun toenemende effectiviteit. Dit vergroot hun zelfgenoegzaamheid en motivatie om hun methodes van leren te blijven verbeteren.'

Als leerlingen over goede metacognitieve en zelfregulerende vaardigheden beschikken, werkt gepersonaliseerd leren motiverend voor de leerling en heeft het ook een positief

effect op de leerprestaties. Leerlingen raken door het maken van eigen keuzes gemotiveerd en ze voelen zich competentier.

De rol van de coaches, vakdocent en andere begeleiders in het Labyrint bij het aanleren van deze vaardigheden is van belang. Het vraagt van docenten een andere manier van lesgeven dan in regulier, docentgestuurd onderwijs. Het ontwikkelen van zelfregulerende vaardigheden gaat niet van de ene op de andere dag. De docenten stimuleren zelfregulering, met de juiste balans tussen ruimte en structuur. Ze doen dit door keuzes te bieden, instructie te geven over het inzetten van leerstrategieën, procesgerichte feedback te geven en geleidelijk los te laten.

4.7 Leerlingen met speciale behoeften

In het Labyrint bieden we maatwerk. Dit betekent dat de kans groot is dat er aansluiting bij en ruimte is voor tieners die extra aandacht behoeven, zoals leerlingen met autisme, beelddenkers, (U)HB'ers of leerlingen met dyslexie. De coach kijkt samen met de ouders en de leerling naar wat er binnen en buiten school nodig zou kunnen zijn en of het Labyrint een goede plek zou kunnen zijn. Eventueel start de leerling met een proefperiode, waarna wordt beoordeeld of de keus voor het Labyrint de juiste is.

Voor leerlingen met een persoonsgebonden budget (PGB) kan extra hulp en/of materiaal georganiseerd worden. De leerlingen, ouders en coach overleggen over de behoefte aan en inzet van het PGB in het Labyrint.

5 De individuele ontwikkeling volgen

5.1 Leerlingvolgsysteem

Door observatie, gesprekken en resultaten volgen de coaches de voortgang, ontwikkeling en talenten van iedere leerling. Zij leggen onder andere de cognitieve en sociaal/emotionele voortgang van de leerlingen vast in het digitale leerlingvolgsysteem Spectrovita.

Als een leerling in het Labyrint begint, bepalen we de beginsituatie en leggen we deze vast in het leerlingvolgsysteem. Een coach voert hiertoe een gesprek met de ouders en de leerling en benut waar mogelijk informatie van de vorige school. De coach van de leerling houdt het volgsysteem bij, onder andere door het invoeren van dagverslagen die betrekking hebben op groepsactiviteiten of individuele activiteiten en gesprekken. Ook de leerlingen zelf kunnen de informatie raadplegen en/of aanvullen.

De kerndoelen van het voorgezet onderwijs zijn opgenomen in het leerlingvolgsysteem. Leerlingen bepalen samen met hun coach aan welke doelen zij wanneer gaan werken. De vakdocenten houden in het volgsysteem de voortgang ten aanzien van de kerndoelen bij, waar relevant.

5.2 Portfolio

De leerlingen houden een eigen portfolio bij en zijn zo zelf baas over hun leerproces en vorderingen. Het portfolio kan een fysieke map zijn, digitaal zijn opgeslagen of een andere vorm hebben. De leerlingen laten in het portfolio zien waar zij mee bezig zijn, wat zij hebben geleerd en hoe zij dit doen. Ook actiepunten voor de toekomst worden opgenomen.

5.3 Toetsen

In het Labyrint worden niet standaard toetsen afgenomen, alleen op vraag van de leerlingen zelf. Toetsen zijn in het Labyrint niet bedoeld om de resultaten af te zetten tegen een gemiddelde of tegen prestaties van leeftijdsgenoten, alleen om feedback te krijgen op de eigen voortgang ten opzichte van het gestelde doel, zoals het willen halen van een bepaald staatsexamen aan het eind van het schooljaar of het leren beheersen van een bepaalde vaardigheid.

Door het bijhouden van het leerlingvolgsysteem, het portfolio en de regelmatige gesprekken met de leerlingen, wordt hun voortgang en groei gezien, en in kaart gebracht.

5.4 Driehoeksgesprekken

Ongeveer drie keer per jaar is er een driehoeksgesprek met de ouder(s), leerling en de coach. Deze gesprekken bereidt de leerling zelf voor, samen met zijn coach. De leerling heeft in het gesprek de leiding. De periodeplannen, het leerlingvolgsysteem en het portfolio vormen de basis voor de gesprekken.

5.5 Aansluiting vervolg(opleiding)

Iedere leerling werkt naar eigen behoefte en in eigen tempo naar een einddoel. Een aantal leerlingen kiest ervoor zo vrij mogelijk te zijn in wat ze willen leren. Andere leerlingen werken doelbewust toe naar het behalen van een diploma voor het voortgezet onderwijs. De coach bekijkt samen met de leerling en in overleg met de ouders naar de interesses van de leerling en welk vervolg of welke vervolgopleiding daarbij past. Vervolgens bepalen zij welke vakken de leerling op welk niveau via staatsexamens gaat halen. Het Labyrint biedt de routes voor het behalen van een vmbo-tl, havo- of vwo-diploma. De leerling begint op tijd zijn vakkenpakket in te richten met de vakken van zijn of haar keuze. De leerling kan er voor kiezen om de examens over meer jaren te verdelen. De behaalde certificaten geven samen recht op het diploma.

5.6 Staatsexamens

De leerling doet staatsexamens bij het DUO, in bijvoorbeeld Groningen of Zwolle. De ouders zorgen voor het aanmelden voor de examens en voor de betaling. Dit is geen onderdeel van de ouderbijdrage. De opgave voor de examens en bijbehorende mondelingen is ieder jaar vóór 1 januari. De mondelingen worden meestal in juli of augustus gepland, na de schriftelijke examens in mei.

6 Burgerschap

6.1 Wat beogen we?

Het Labyrint heeft als school voor voortgezet onderwijs de wettelijke opdracht om op doelgerichte en samenhangende wijze burgerschap en sociale cohesie te bevorderen. We hebben hiertoe doelen over burgerschap en sociale cohesie geformuleerd, die we hebben afgeleid van de Wet Voortgezet Onderwijs en zo hebben beschreven dat zij passen bij onze eigen visie op onderwijs en leren. De nadruk ligt hierbij in het Labyrint op het bieden van een plek waar leerlingen en alle betrokkenen zich verbonden voelen met de school en met elkaar de school vormgeven.

In het Labyrint is aandacht voor:

- a) (respect voor) de acht basiswaarden van de democratische rechtsstaat: vrijheid van meningsuiting, gelijkwaardigheid, begrip voor anderen, verdraagzaamheid, autonomie, verantwoordelijkheidsbesef en het afwijzen van onverdraagzaamheid en discriminatie;
- b) de universeel geldende fundamentele rechten en vrijheden van de mens;
- c) (respect voor) verschillen tussen mensen in godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, afkomst, geslacht, handicap of seksuele gerichtheid;
- d) de waarde dat gelijke gevallen gelijk behandeld worden.

In het Labyrint leren we de leerlingen:

- e) de acht basiswaarden toe te passen (waarbij gelijkwaardigheid, autonomie en verantwoordelijkheidsbesef als vanzelfsprekend voortkomen uit de visie en missie van het Labyrint);
- f) onderdeel te zijn van en bij te dragen aan een 'tribe' of samenleving, zoals het Labyrint in het klein en de Nederlandse samenleving in het groot is.

6.2 Hoe doen we dat?

In het Labyrint werken we vraaggestuurd en werken leerlingen van verschillende leeftijden en niveaus samen. Het burgerschapsonderwijs is dan ook niet in aanbodgestuurde leerlijnen ingericht met een ordening naar bijvoorbeeld leeftijdsgroepen, maar vindt het cyclisch plaats: de leerlingen krijgen elementen van de thema's en vaardigheden aangeboden die vanuit verschillende invalshoeken regelmatig terugkomen en geëvalueerd worden.

We bespreken hieronder de aandacht voor de basiswaarden in het Labyrint. Daarna gaan we in op de school als oefenplaats met onze gedragen besluitvorming, de dagstart en dagafsluiting. Vervolgens bespreken we het onderwijsaanbod in en buiten het Labyrint.

We sluiten af met een toelichting op onze levensbeschouwelijke richting. Bij ieder onderdeel verwijzen we naar de aansluiting op de hierboven beschreven doelen.

Basiswaarden in het Labyrint (leerdoelen a en e)

Autonomie staat centraal in ons onderwijs. De leerling is eigenaar van zijn of haar leerweg en het ervaren van vrijheid en het geven van een eigen invulling aan het leven en de schoolloopbaan een belangrijke kernwaarde. Deze autonomie staat nooit los van sociale betrokkenheid: **begrip voor anderen** en **verantwoordelijkheidsbesef**. Het opdoen van ervaringen met principes als **gelijkwaardigheid** en **vrijheid van meningsuiting** krijgen vorm in de deelname aan besluitvormingsprocessen in het Labyrint (zie: Gedragen besluitvorming).

Verdraagzaamheid en het **afwijzen van onverdraagzaamheid en discriminatie** krijgt voor een belangrijk deel vorm door de bewuste keuze voor verticale groepen in het Labyrint, met leerlingen met gemengde karakters, leeftijden en niveaus bij elkaar. Leerlingen inspireren elkaar vanuit hun eigen kracht, en leren daarbij (met hulp van de coach op de groep) ook verdraagzaam te zijn naar anderen die anders zijn dan zichzelf en zich daardoor anders gedragen en andere keuzes maken.

De school als oefenplaats: Gedragen besluitvorming (leerdoel f)

Samen leven in een (sociocratische) democratie is in het Labyrint niet een oefening, maar de dagelijkse praktijk. Door de sociocratische opzet met gedragen besluitvorming zijn leerlingen betrokken bij de organisatie van de school. Het samen leven in de school bevordert de het ontwikkelen van het begrip voor anderen en verantwoordelijkheidsbesef. Leerlingen leren in de schoolkring naar elkaar te luisteren en van elkaars standpunten te leren. Ze leren elkaar vragen te stellen en gezamenlijk te onderzoeken welke antwoorden en opvattingen er mogelijk zijn. Zo leren leerlingen dat maatschappelijke kwesties op verschillende manieren benaderd kunnen worden waardoor de ontwikkeling van ruimte en respect voor andere ideeën en opvattingen cruciaal is. Leerlingen leren elkaar op een respectvolle manier aan te spreken over het naleven van de samen in de schoolkring bepaalde afspraken en regels.

In de school- en andere kringen wordt via een heldere structuur gezorgd voor ruimte om te leren luisteren, te leren verwoorden, vanuit een ander perspectief te leren kijken door waarde te geven aan ieders standpunt in gesprekken. Het leren samen vorm te geven aan de school naar je eigen wensen, zonder de grenzen van een ander te schaden, vinden we belangrijk.

Er zijn verschillende typen van burgerschapsvorming te benoemen. Bovenstaande wijst met name naar kritisch-democratisch en individualiserend burgerschap vanwege de

nadruk op autonomie en sociale ontwikkeling in het Labyrint. Onze leerlingen leren niet zomaar te doen wat een ander van hen verlangt (aanpassingsgericht burgerschap), zij leren hun eigen weg te vinden en daarbij zich te realiseren dat een ander ook zijn of haar eigen pad mag bewandelen, hoe verschillend deze ook mogen zijn.

De school als oefenplaats: de dagstart en dagafsluiting (leerdoelen a t/m e)

Iedere dag is er een dagstart en een dagafsluiting, waar alle leerlingen en aanwezige docenten/begeleiders bij aanwezig zijn. De dagstart wordt ingevuld door een leerling, begeleider/docent of coach en heeft regelmatig een invulling rond gebeurtenissen in het leven van leerlingen of actuele maatschappelijke thema's. Dit is een interessant vertrekpunt om te leren over burgerschapsthema's die direct aansluiten bij de belevingswereld van leerlingen. We vragen leerlingen in de dagstart presentaties of discussies te verzorgen over inzichten of vaardigheden die zij hebben opgedaan. Leerlingen die zich bijvoorbeeld voorbereiden op het staatsexamen Maatschappijleer krijgen de opdracht één van de thema's in de dagstart te bespreken in de hele groep.

In de dagafsluiting kijken de coaches terug op de activiteiten van de dag en hoe de sfeer in het Labyrint geweest is. Zij hebben hier bewust aandacht voor de (realisatie van) de toepassing van de acht basiswaarden en benoemen deze concreet waar van toepassing.

Onderwijsaanbod (leerdoelen b, c en d)

Naast het standaard programma voor maatschappijleer, wordt er filosofie aangeboden. In dit aanbod is onder andere ruim aandacht voor leerdoelen b, c en d. De docenten van andere vakgebieden en projectbegeleiders krijgen bij hun aanstelling tips mee voor het invlechten van het burgerschapsonderwijs in hun aanbod. Bij bewegen en sport kan bijvoorbeeld aandacht zijn voor samenwerken en omgaan met verschillen. Bij Engels kunnen de leerlingen via zakelijke, creatieve en literaire teksten kennismaken met de denk- en ervaringswereld van mensen met andere achtergronden, culturen en identiteiten.

Ons onderwijsaanbod is vraaggestuurd. We bieden daarnaast regelmatig workshops en activiteiten aan (met aandacht voor thema's rond burgerschap en sociale cohesie) waar we leerlingen actief stimuleren om te participeren. Na een eerste kennismaking met een nieuw thema kiezen ze vervolgens zelf of ze zich hier verder in willen verdiepen. Op deze manier bieden we de leerlingen kansen om zich te oriënteren op vakgebieden, vervolgstudies en het werkzame leven na de middelbare school en deelname aan de maatschappij.

Het Labyrint uit, de wereld in (leerdoelen a, c en e)

Er zijn diverse manieren waarop we leerlingen de mogelijkheid geven kennis te maken met de samenleving. We organiseren met regelmaat excursies naar bijvoorbeeld musea of de rechtbank. We organiseren gastlessen en workshops. Daarnaast stimuleren we de aanwezigheid van buurtgenoten bij workshops en activiteiten, of bieden we activiteiten aan voor de buurt of het dorp, zoals een lunch.

Stages worden door de leerling zelf georganiseerd en begeleid door de coach. In de dagstart doen de leerlingen regelmatig verslag van de belevenissen buiten het Labyrint, zodat alle leerlingen delen in de ervaring en hierover met elkaar in gesprek kunnen gaan.

Levensbeschouwelijke richting (leerdoel d)

Het Labyrint heeft als levensbeschouwelijke richting van onderwijs een algemeen bijzonder uitgangspunt. Dit houdt in dat de school geen specifieke geloofsovertuiging aanhangt. Mocht er behoefte zijn aan informatie over bepaalde geloven en/of overtuigingen dan krijgt de leerling hiervoor de ruimte en kan het gewenste materiaal in overleg worden aangeschaft. Als er vanuit de leerlingen vraag is naar godsdienstonderwijs dan wordt dit verzorgd.

6.3 Hoe weten we of we doen wat we beogen?

Individuele resultaten

Het labyrint werkt met het leerlingvolgsysteem Spectrovita. Hierin worden resultaten op het gebied van Burgerschapskunde op twee manieren in kaart gebracht. In het tabblad leerlijnen bevindt zich de leerlijn Mens en Samenleving waarin op een groot aantal punten onder andere subdoelen van Burgerschap kunnen worden bijgehouden. Of de leerdoelen zijn bereikt, wordt hierin geregistreerd.

Daarnaast wordt er door de leerling zelf een portfolio aangelegd en verzorgd. Hierin is de totale ontwikkeling van de leerling terug te vinden, maar worden ook vorderingen op de leergebieden die onder Burgerschapskunde vallen bijgehouden.

Algemene resultaten

In Spectrovita houden de coaches en vakdocenten dagverslagen bij van de verschillende lessen en activiteiten die over burgerschap gaan. Hierin wordt niet alleen de ontwikkeling van individuele leerlingen beschreven, maar ook de ontwikkelingen van de gehele groep.

7 Veiligheid op school

Zorg dragen voor veiligheid is voor ons een prioriteit. De leerlingen in het Labyrint voelen zich veilig als hun behoeften gezien, gehoord en begrepen worden. We gaan in op de sociale, fysieke en emotionele veiligheid.

7.1 Sociale veiligheid

Een sociaal veilig klimaat gaat over de manier waarop mensen met elkaar omgaan. Voor leerlingen is de school een plek waar ze contact hebben met leeftijdsgenoten en waar ze kennismaken met verschillen in normen, waarden en omgangsvormen. In het Labyrint bieden we iedere leerling de ruimte en geborgenheid om zich te ontwikkelen in een groep, vanuit lichtheid, autonomie, oprechtheid en wederzijds respect. Door middel van observaties van (sociale) interacties, gesprekken met elkaar en met de ouders letten we op de veiligheid. We zetten ons in om elke jongere te kunnen zien, figuurlijk aan de hand te nemen en tegelijkertijd de ruimte te kunnen bieden om vanuit liefde en zelfvertrouwen zich te manifesteren en grenzen te leren aangeven en ontvangen. Omdat de groep leerlingen in het Labyrint klein is en de aanwezigheid van begeleiders en docenten verhoudingsgewijs hoog, is er genoeg gelegenheid om elkaar te zien. We houden elkaar in de gaten, spreken elkaar aan en bespreken situaties waar leerlingen niet uit komen in de bemiddelingskring.

Coördinator Sociale Veiligheid

Eén van de coaches vervult de rol 'coördinator sociale veiligheid'. De verantwoordelijkheden van deze coördinator zijn:

- het uitvoeren van het veiligheidsbeleid;
- het organiseren van een aanspreekpunt /vertrouwenspersoon waar pesten door ouders en leerlingen gemeld kan worden;
- het organiseren van een monitoringsinstrument voor het in kaart brengen van de sociale veiligheid.

Veiligheidsmonitor

We vinden het heel belangrijk dat onze leerlingen en alle betrokkenen in het Labyrint zich sociaal veilig voelen. Naast de dagelijkse zorg voor de veiligheid, onderzoekt de coördinator Sociale Veiligheid elk jaar hoe de sociale veiligheid op school is. In een vragenlijst staan de volgende vragen centraal:

- hoe ervaren leerlingen de sociale en fysieke veiligheid op school?
- hebben leerlingen te maken met aantasting van de sociale en fysieke veiligheid (zoals door pesten (inclusief pesten via social media), geweld, discriminatie e.d.)?
- hoe is het gesteld met het welbevinden van leerlingen op school?

Pestprotocol

Vrijheid gaat niet verder dan waar de vrijheid van iemand anders begint. Het leren om elkaar te horen, elkaar te kunnen lezen, is hierin van belang, het leren om jezelf te horen is essentieel. We zetten ons in om elke leerling te kunnen zien, figuurlijk aan de hand te nemen en tegelijkertijd de ruimte te kunnen bieden om vanuit zelfvertrouwen zich te manifesteren waardoor er geen aanleiding is om te pesten.

We hebben het in de groep over pesten en handelen wanneer het nodig is door met betrokkenen bespreekbaar te maken wat het met ze doet en hoe we naar een wenselijke situatie kunnen gaan. Wanneer nodig maken we vervolgafspraken en blijven in verbinding. De coaches zien niet alles; het is daarom van belang dat leerlingen en/of ouders signalen melden bij de coach, vertrouwenspersoon en/of de bemiddelingskring.

Omgaan met conflicten

Tussen leerlingen kunnen conflicten ontstaan. Deze momenten kunnen waardevol zijn en een moment van reflectie. Wanneer er een conflict is, nodigen we de leerlingen eerst uit om het zelf op te lossen, passend bij de eigen ontwikkeling. Mocht dit niet lukken dan mogen zij altijd hulp vragen aan een ander (door middel van de bemiddelingskring) en wanneer ze dit moeilijk vinden nodigen we ze hiertoe uit. Iedereen mag zijn verhaal doen, zonder in de rede gevallen te worden. Daarna spreken we met de betrokkenen over wat er gebeurd is. Omdat iedereen op basis van gelijkwaardigheid kan meebeslissen in hoe de situatie opgelost kan worden, ontstaan er wezenlijke groeimomenten.

Wij betrekken graag de groep met hun ideeën bij het nemen van beslissingen en het maken van afspraken. De leerlingen worden serieus genomen en doordat ze worden betrokken in het meebeslissen nemen ze vaak meer verantwoordelijkheid voor de gemaakte beslissingen, keuzes of afspraken. Deze manier van samenwerken zorgt voor vertrouwen.

Grensoverschrijdend gedrag

Wanneer iemand grensoverschrijdend gedrag vertoont, zullen we hierover in gesprek gaan met de ouders, in de schoolkring en met het bestuur. Een extern deskundige kan meedenken in de vorm van observaties en gesprekken met ouders en coaches, om mee te denken in het proces en handvatten te geven voor het omgaan met het gedrag. Hierin heeft het welzijn van de groep als geheel een belangrijke plek en is het van belang dat alle betrokkenen gezien en gehoord worden.

Mocht er ondanks de inzet van alle betrokkenen om het gedrag positief te veranderen, een onveiligheid blijven bestaan, is het van belang dat de plaatsing bij het Labyrint samen met ouders en betrokkenen zal worden geëvalueerd en heroverwogen.

Plaatsingsvoorwaarden

Wij proberen bij het Labyrint iedere leerling de ruimte en geborgenheid te bieden om zich te kunnen ontwikkelen. Wanneer er sprake is van gedragsproblemen, zal tijdens het intakegesprek en de proefperiode samen met ouders, eventuele vorige leerkrachten en betrokken hulpverleners worden gekeken of het Labyrint een passende plek zou zijn voor deze leerling. Tijdens deze gesprekken wordt een goed beeld geschetst van de leerling en welke voorwaarden er vanuit de omgeving nodig zijn om tot een positieve ontwikkeling te komen. Er zal zorgvuldig afgewogen worden of het Labyrint deze voorwaarden kan scheppen en of de leerling goed onderdeel kan zijn van de groep.

De plaatsingsvoorwaarden zijn de volgende:

- Op onze school is het belangrijk dat de leerlingen onderdeel kunnen uitmaken van een groep. Daarom is het van belang dat ze goed zelfstandig maar ook samen kunnen werken.
- Onze school is niet geschikt voor leerlingen met externaliserende gedragsproblemen die het functioneren in de groep belemmeren.

7.2 Fysieke veiligheid

Het labyrint biedt leerlingen de mogelijkheid hun eigen leerpad vorm te geven en dus ook hun eigen omgeving in te richten. Dit gebeurt altijd in overleg. Er zijn afspraken over veilig gebruik van de ruimte en van spullen. In het pand is een EHBO-koffers aanwezig en er is altijd iemand aanwezig die in het bezit is van een BHV-diploma. Dit bedrijfshulpverleningsdiploma bestaat uit een onderdeel levensreddende hulp (EHBO), brand blussen en ontruiming.

7.3 Emotionele veiligheid

Het bieden van emotionele veiligheid is één van de basisprincipes van ons hartgedragen onderwijs. We zullen ons samen inspannen om een veilige leer/leefomgeving te creëren met elkaar. Waar je mag leven in plaats van overleven en waar je wordt gehoord, gezien en gerespecteerd.

7.4 Zorg

Als we signaleren dat een leerling al dan niet tijdelijk een specifieke behoefte heeft die in het belang is van zijn of haar ontwikkeling op welk gebied dan ook, dan schakelen we het zorgteam in. Het zorgteam bestaat uit een coach en een bestuurslid. Indien gewenst schuift er een externe orthopedagoog en/of de jeugdarts aan. Deze kunnen ook tussentijds geraadpleegd worden door het zorgteam.

7.5 Vertrouwenspersoon

Mochten er zich situaties voordoen, waardoor leerling en/of ouders behoefte hebben om met een vertrouwenspersoon van buiten de school te praten, dan kan dat. De contactgegevens van de vertrouwenspersoon zijn in de schoolgids vermeld.

8 Personeelsbeleid

Het Labyrint wordt gedragen door coaches, vakdocenten, vrijwilligers en anderen. De betrokkenen werken als zzp'er, als vrijwilliger (met eventueel een vrijwilligersvergoeding) of via een verloningsorganisatie zoals Verloning.nl. Waarom werkt het Labyrint op deze manier?

1. De leerlingen in het Labyrint hebben een sterk wisselende vraag naar begeleiding door coaches, vakdocenten en anderen. Bij een flexibele inzet van betrokkenen kan er steeds een nieuwe opdracht verstrekt worden, bijvoorbeeld per schooljaar.
2. Het Labyrint heeft onvoldoende middelen voor de CAO voortgezet onderwijs. Personeel is de grootste kostenpost. Deze CAO heeft het bekostigingsbeleid van de overheid als uitgangspunt, waar het Labyrint geen beroep op kan en wil doen. Er is dus minder budget per leerling. Voor zzp'ers gelden andere tarieven en is de CAO niet van toepassing.

8.1 Verklaring omtrent gedrag

Iedereen die werkzaam is in het Labyrint, als zzp'er, als vrijwilliger of via een verloningsorganisatie, moet in het bezit zijn van een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG). Doorgaans zal het Labyrint, zodra er een intentie is tot het aangaan van een overeenkomst van opdracht of een vrijwilligersovereenkomst, een VOG aanvragen op basis van de verwachte functie. Mocht deze geweigerd worden dan mag de desbetreffende persoon niet werkzaam zijn bij het Labyrint. Dit is ook een ontbindende voorwaarde voor elke vorm van overeenkomst. In het geval van een overeenkomst van opdracht is de leverancier gerechtigd een andere medewerker in te zetten die wel een geldige VOG heeft.

8.2 Coaches

De dagelijkse leiding in het Labyrint is in handen van de coaches. Er is minimaal één coach aanwezig. De coach begeleidt (helpt de leerlingen hun leerloopbaan vorm te geven) en inspireert (organiseert het aanbod aan lessen en activiteiten). Iedere leerling heeft een vaste coach om samen het individuele leerpad vorm te geven en te bewaken. In de regel heeft een coach een eerste- of tweedegraads lesbevoegdheid, maar belangrijker is de competentie in het begeleiden en inspireren van de leerlingen, zowel individueel als groepsgewijs.

De coaches hebben expertise voor het begeleiden van leerlingen met extra behoeftes, zoals leerlingen die (uitzonderlijk) hoogbegaafd zijn, leerlingen met een eerder opgelopen schooltrauma of leerlingen met autisme. Als de expertise onvoldoende aanwezig is, schakelt de coach extra begeleiding in of zorgt de coach voor scholing op het benodigde terrein.

8.3 Vakdocenten

Het Labyrint beschikt over een flexibele schil van vakdocenten, zodat het mogelijk is om leerlingen ondersteuning te bieden bij het werken aan de kerndoelen onderbouw voortgezet onderwijs en bij het zich bekwalen en voorbereiden op het behalen van een diploma, voor bijvoorbeeld vmbo-tl, havo of vwo via het staatsexamen. De leerkrachten voor het voortgezet onderwijs zijn eerste- of tweedegraads bevoegd en/of bekwaam in minimaal één vak of leergebied van het voortgezet onderwijs of zijn in het bezit van een kwalificatie die van rechtswege daaraan gelijk is gesteld. Het streven is om altijd in een dekking van 100% in de benodigde bevoegdheden te voorzien, maar belangrijker is nog dat feitelijke ondersteuning, die studenten ervaren, van hoog niveau is.

8.4 Pedagogisch-didactisch handelen van het onderwijspersoneel

Van alle betrokkenen bij het Labyrint wordt het onderschrijven van de missie en visie en de vertaling daarvan in het onderwijs gevraagd. Het coachen van en lesgeven aan leerlingen in het Labyrint vergt daarnaast deels andere pedagogische en didactische competenties van de coaches en vakdocenten, zodat leerlingen optimaal ondersteund worden bij het kiezen vanuit eigen interesses en het zelf vormgeven van het leren. De coaches en vakleerkrachten verkrijgen of versterken deze competenties door intervisie, externe scholing en door het bestuur georganiseerde bijeenkomsten.

9 Kwaliteitszorg

In het Labyrint is continu aandacht voor het bewaken van het doorlopen door de leerlingen van een ononderbroken ontwikkelingsproces, het afstemmen van het onderwijs op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen en het vaststellen welke maatregelen ter verbetering nodig zijn. Dit proces noemen we kwaliteitszorg. Hiervoor ontwerpt de bestuurskring samen met de schoolkring het onderwijs (*plannen*), zorgt voor implementatie en uitvoering (*doen*), evalueert de resultaten (*controleren*) en zorgt waar nodig voor bijstelling (*acteren*). We vinden het belangrijk dat er niet alleen veel energie wordt gestoken in het meten van resultaten en van tevredenheid, maar vooral ook in het zorgen voor het goed interpreteren van de uitkomsten en het zo vlot mogelijk bijstellen van het onderwijs naar aanleiding hiervan. Deze bijstelling kan op verschillende niveaus betrekking hebben. Het kan bijvoorbeeld over iets relatiefs kleins gaan (er is ontevredenheid over het ontbreken van de mogelijkheid om zelf thee te maken, dus wordt er een waterkoker aangeschaft) of over iets groters (de besluitvorming in de schoolkring verloopt niet optimaal, dus het beleid rond de inrichting van de kringen en de wijze van besluitvorming wordt aangepast en doorgevoerd).

Een weerslag van de verbeteringen en de kwaliteitszorg is terug te vinden in de notulen van de schoolkring en bestuurskring, in het vierjaarlijkse schoolplan en in de jaarlijkse schoolgids.

